

Coöperatie op Walcheren.

Aldus luidt de titel van een propaganda-geschriftje, dat de Commissie ter bevordering van Landbouwcoöperatie op Walcheren kort geleden het licht heeft doen zien, teneinde die landbouwers op Walcheren, die zich tot dusverre nog in meerdere of mindere mate afzijdig hebben gehouden van de landbouwcoöperatie, op te wekken zich hierbij aan te sluiten. Het doel van dit boekje, dat er door talrijke foto's aantrekkelijk uitziet en ook typografisch goed verzorgd is, bestaat hierin, de diverse coöperatieve verenigingen op landbouwgebied, welke in dit deel van Zeeland gevestigd zijn, bij genoemde categorie van personen meer bekend te maken door van ieder van haar in het kort de reden tot oprichting, de ontwikkeling, de werkwijze en de betekenis voor de boerenstand uiteen te zetten.

Zo passeren achtereenvolgens de coöp. landbouwvereniging, de coöp. veilingvereniging de coöp. boerenleenbanken, de coöp. zuivelfabriek, de diverse onderlinge verzekeringen en nog enkele kleinere coöp. instellingen de revue.

Er wordt in deze brochure verder op gewezen, dat een boer aan zijn verplichtingen tegenover de coöperatie nog maar slechts gedeeltelijk voldaan heeft, "wanneer hij alleen maar lid is van één der coöp. instellingen, welke in zijn omgeving bestaan en hij het van meerdere zou kunnen zijn. Daarom staat er: „*Het is Uw belang, en Uw morele plicht naar Uw vermogen alle coöperatieve vereenigingen te steunen, die, werkende op gezonden grondslag, er ernstig naar streven, de geldelijke positie van den boer sterker te maken.*"

Deze collectieve propaganda van coöperatieve verenigingen van uiteenlopende aard, doch alle op landbouwgebied en in een bepaald district werkende, lijkt ons waard nagevolgd te worden. Degene die een dergelijk boekje in handen krijgt, vindt in een kort bestek alles vermeld, wat hij van deze of gene coöperatie gaarne zou willen weten en kan daarna rustig overwegen, of er voor hem ook redenen bestaan om lid te worden.

Ook omtrent de landbouwcoöperatie in het algemeen wordt nog een en ander gezegd. Teneinde dit onder de ogen van meerderen te kunnen brengen, laten wij hetgeen in de inleiding dienaangaande opgemerkt wordt, hier volgen:

„Boeren en tuinders maken een ongekend moeilijken tijd door. Alle groepen in de maatschappij organiseren zich ter bescherming van hun materiëel bestaan. De coöperatie is nog altijd gebleken een machtig middel te zijn om de geldelijke positie van den boer sterker en onafhankelijker te maken. Nog te dikwijls verzwakken de bewerkers van den grond elkaar door onderlinge concurrentie. Te vaak ontvangen zij door te slechte organisatie te weinig voor de producten van hun arbeid en betalen alles wat ze noodig hebben te duur.

„Velen zien wel in dat de coöperatie onmisbaar is, maar ze meenen daarvan het meest te profiteeren, als buitenstaanders. Zij onthouden de coöperatie het bloed dat noodig is voor een gezond lichaam.

Anderen staren zich blind op de enkele gevallen waarin een coöperatieve vereeniging mislukte. Zij vergeten dat het aantal mislukte coöperaties zeer klein is, terwijl er van andere zaken honderden mislukken. Die enkele gevallen waarin de coöperatie faalde,

worden dan telkens weer opnieuw door tegenstanders en concurrenten van coöperatieve vereenigingen, meestal ten eigen nutte, aangehaald als voorbeeld hoe gevaarlijk de coöp. ondernemingsvorm is. En juist deze mislukkingen hebben aan de voormannen geleerd voor welke fouten de coöperator zich moet hoeden."

Wij zouden hieraan dit willen toevoegen, dat ook de coöperatieve vereniging, evenmin als de boer, alleen moet blijven staan of haar kracht moet trachten te zoeken in isolement, door zich b.v. te onthouden van aansluiting bij algemeen nuttig geoordeelde coöp. instellingen. Coöperatie in groter verband zal ook de coöperatieve vereniging als eenling sterker maken en haar behoeden voor eenzijdigheid en zelfoverschatting.